

بررسی ویژگی‌های مکانیکی چوب پلیمر راش - فورفوریل الکل

چکیده

حمیده عبدالزاده^۱
قنبه ابراهیمی^۲
محمد لایقی^۳
مهندی قاسمیه^۴
سید احمد میرشکرایی^۵

^۱دانشجوی دکتری، ^۲ استاد و ^۳ استادیار علوم و صنایع چوب و کاغذ، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، ایران

^۴دانشیار دانشکده عمران دانشگاه تهران، ایران

^۵استاد دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

مسئول مکاتبات:
h_abdolzadeh@ut.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۱۲/۱۶
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۰۳/۱۸

در این تحقیق ویژگی‌های مکانیکی چوب پلیمر راش (راش- فورفوریل الکل) بررسی شده است. در این راستا، این ویژگی‌های در آزمونهای با ۳ میزان متفاوت فورفوریلاسیون در سطح ۳۰٪، ۲۰٪ و ۶۵٪ مقایسه آنها با آزمونهای شاهد ارزیابی شده‌اند. فورفوریلاسیون آزمونهای با اشباع به روش سلول پر و پلیمریزاسیون منومر فورفوریل الکل با کاتالیزور حرارت، انجام شده است. آزمونهای با پیروی از آئینه ASTM D-143 نامه از آزمونهای خمس استاتیکی، کشش عمود بر الیاف، فشار عمود و موازی الیاف، برش موازی الیاف و سختی قرار گرفته‌اند. نتایج نشان داد که با افزایش میزان فورفوریلاسیون شاخص‌های مقاومت خمی استاتیکی آزمونهای افزایش و مقاومت کشش عمود بر الیاف کاهش پیدا می‌کنند. به علاوه، فشار عمود بر الیاف و برش موازی الیاف در آزمونهای با میزان فورفوریلاسیون زیاد، نسبت به آزمونهای شاهد افزایش نشان داده‌اند. سختی سطح شعاعی این آزمونهای چوب پلیمر نسبت به آزمونهای شاهد افزایش زیادی پیدا کرده‌اند و بر حسب میزان فورفوریلاسیون افزایش سختی سیر صعودی داشته است.

واژگان کلیدی: فورفوریلاسیون، خمی استاتیکی، مقاومت برش موازی الیاف، مقاومت کشش عمود و موازی الیاف

مختلفی مانند حرارت‌دهی، استفاده از کاتالیزور و یا نفوذ

اشعه تکمیل می‌شود. فورفوریلاسیون چوب ممکن است آینده امید بخشی داشته باشد زیرا قیمت فورفوریل الکل ممکن است در آینده نزدیک به خاطر اینکه این ماده محصول جانبی تولیدات زیست فناوری است، کاهش یابد. هدف از تیمار فورفوریلاسیون افزایش ثبات و پایداری چوب و افزایش برخی ویژگی‌های مکانیکی آن بدون کاهش قابل ملاحظه‌ای در ویژگی‌های مکانیکی دیگر مورد نیاز برای

مقدمه

در دهه‌های اخیر تحقیق در زمینه بهبود ویژگی‌های چوب با کمک مواد شیمیایی گوناگون (حفظ چوب، چوب پلیمر و غیره) یکی از زمینه‌های بسیار مهم در تحقیقات این صنعت به شمار آمده است. در فرایندهای تولید چوب پلیمر مانند فورفوریلاسیون، برخلاف استیلاسیون که به تجهیزات ویژه‌ای برای اصلاح نیاز دارد چوب از طریق تجهیزات سنتی با منومر مورد نظر اشباع شده و به دنبال آن فرایند پلیمریزاسیون با روش‌های

می‌توانند بر طیف به نسبت گسترهای از ویژگی‌های چوب تاثیر بگذارند.

در فورفوریل‌اسیون سطوح تیمار بر پایه قرارداد با درصد وزن جذب شده (WPG^۱) بیان می‌شود. با رقیق سازی مناسب محلول اشبع، امکان به دست آوردن WPG در دامنه‌ای از ۱۰ تا بیش از ۱۰۰٪ برای چوب‌های با چگالی کم وجود دارد. در واقع غلظت FA^۲ و چگالی چوب، میزان WPG را تحت تاثیر قرار می‌دهند. چوب‌هایی با چگالی کم، حجم فضاهای خالی به نسبت بزرگتری داشته و در نتیجه درصد وزن جذب شده بیشتری در مقایسه با چوب متراکم‌تر (دارای دانسیتی بیشتر) خواهد داشت.

Lande و همکاران (۲۰۰۴) بر این باورند پایداری ابعادی چوب فورفوریل‌دار شده با افزایش WPG زیادتر می‌شود^۳. Epmeier و همکاران (۲۰۰۷) در تحقیقات خود به این نتایج رسیده‌اند که با افزایش ضربی واکنشیدگی، میزان رطوبت تعادل و کرنش واکنشیدگی فراورده ۳۰٪ کاهش پیدا می‌کند. همچنین در اثر پلیمریزاسیون FA در چوب تغییرات معنی‌داری در MOE^۴ دینامیکی دیده نشده است [۱۱]. Lande و همکاران (۲۰۱۰) در تحقیق دیگری با مقایسه WPG^۵ و FAP اشاره کرده‌اند با وجود اینکه WPG روش متداولی برای نشان دادن میزان پلیمر در چوب اصلاح شده است، ولی غلظت ماده تثبیت شده (معادل با FAP٪) بیش از جرم اضافه شده به اجزای سازنده (معادل WPG٪) است. دامنه FAP از ۰ تا ۱۰۰٪ است در حالی که می‌تواند دامنه‌ای از صفر تا بینهایت را شامل شود و با غلظت پلیمر در نمونه‌ها همبستگی نخواهد داشت [۱۲].

تحقیقات اولیه در زمینه فورفوریل الكل (FA) نشان داده‌اند که رزین FA همچون رزین فل فرمالدئید (رزین‌های PF)، رزین مناسبی برای چسباندن و ساخت چندسازه‌های زیستی است. در دهه ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ فرایندهای مختلف در زمینه کاغذهای لایه‌ای، چرخ‌های آسیاب^۶ و کاغذهای انجزای غیرآلی مانند کاربید سیلیکون

کاربردهای سازه‌ای است [۱].

تحقیقات در رابطه با اصلاح چوب با فورفوریل الكل با عنوان فورفوریل‌اسیون چوب توسط استم، پیشگام اصلاح چوب، در اوایل دهه ۱۹۵۰ آغاز شده است. علاوه بر تجربه استم تلاش‌های اولیه دیگری هم در زمینه فورفوریل‌اسیون چوب توسط گولدشتاین انجام شده است [۲-۴]. فورفوریل الكل ماده شیمیایی تجدید شونده و از مشتقات فورفورال است که از هیدرولیز پسماند زیست توده^۱ تولید می‌شود. فرایندهای نو فورفوریل‌اسیون بر پایه سازوکارهای کاتالیزوری و مواد افزودنی فرایندی Goldstein با کاتالیزور کلرید روی و بر شده‌اند. فرایند Goldstein با کاتالیزور کلرید روی و بر روی روکش‌های چوبی انجام گرفته است. وی گزارش داده که تیمار با محلول فورفوریل الكل ۹۰٪، باعث پایداری ابعادی فراورده شده و پایداری در برابر قارچ و باز و اسید را افزایش می‌دهد. این تحقیق به تولید چوب فورفوریل‌دار شده در ابعاد کوچک در دهه ۱۹۶۰ توسط

شرکت Koppers انجامیده است.

Anaya و همکاران (۱۹۸۴) و Anaya (۱۹۸۷)، فرایند Stamm/Goldstein ارائه دادند [۵ و ۶]، اما این فرایند هرگز صنعتی نشده است. مشکل اصلی این فرایند در استفاده از کلرید روی بود که باعث شکستن زنجیره سلولز شده و باعث کاهش مقاومت چوب اصلاح شده می‌شود.

Westin و Schneider به طور جداگانه، و تقریباً به طور همزمان در اوایل دهه ۱۹۹۰ کاتالیزورهای دیگری برای فرایند فورفوریل‌اسیون ارائه داده‌اند. هر دو روش بر پایه فرایند همانند پلیمریزاسیون با روش شیمیایی و با استفاده از انیدریدهای کربوکسیلیک حلقوی به عنوان کاتالیزور بود [۶-۷]. این روندهای جدید منتهی به محلولی شد که از نظر شیمیایی در دمای اتاق ثبات داشته و با توجه به فرایند اشبع، ویژگی‌های خوبی به دست می‌داد. در نتیجه فرآوردهای نهایی چوب فورفوریل‌دار کیفیت بالای مورد انتظار را فراهم کردند. ویژگی‌های چوب فورفوریل‌دار شده با این روش به‌طور کلی از روش اولیه‌ای که توسط Stamm و Goldstrin ارائه شده بود، بهتر بود.

در مرحله اصلاح شیمیایی، مواد شیمیایی با نسبت‌های مختلفی با یک و یا هر سه جزء عمدۀ چوب (سلولز، همی سلولز و لیگنین) واکنش می‌دهند. این مواد

¹ Biomass

² Weight Percentage Gain

³ Furfuryl Alcohol

⁴ Modulus of Elasticity

⁵ Furfuryl Alcohol Polymerization

⁶ Grinding wheels

ساعت در دمای ۱۰۶ درجه سلسیوس در درون آون انجام شده است.

مرحله پخت تکمیلی: پس از عملیات پخت و بیرون آوردن آزمونه‌ها از درون فویل، پخت تکمیلی به مدت ۱۶۸ ساعت در دمای ۴۰ درجه سلسیوس در درون آون انجام شد. آزمونه‌ها پیش از متعادل سازی توزین شده‌اند.

برای به دست آوردن سطوح مختلف فورفوریلاسیون از غلظت‌های مختلف فورفوریل الكل در محلول اشباع می‌توان استفاده کرد. به طور معمول غلظت‌های مختلف را از راه انحلال فورفوریل الكل در آب یا اتانول به دست می‌آید که در این تحقیق برای این منظور از اتانول ۹۶٪ استفاده شده است. برای دستیابی به سطوح مختلف فورفوریلاسیون، فورفوریل الكل با اتانول با نسبت حجمی ۷۰:۳۰، ۵۰:۵۰ و ۳۰:۷۰ به ترتیب برای سطوح کم، متوسط و به نسبت زیاد با هم مخلوط شدند. میزان درصد افزایش وزنی آزمونه‌ها از راه معادله زیر محاسبه شد.

$$WPG (\%) = \frac{M_p - M_0}{M_0} \times 100$$

معادله ۱

در این معادله M_0 : وزن خشک آزمونه پیش از اشباع و M_p : وزن خشک آزمونه فورفوریل‌دار شده پس از تکمیل پلیمریزاسیون و پخت است.

بر پایه فرمول بالا آزمونه‌ها در سه سطح با ۳ میزان متفاوت فورفوریلاسیون ۶۵٪، ۳۰٪ و ۲۰٪ آماده شده و با آزمونه‌های شاهد مقایسه شده‌اند.

۵ آزمونه تیمار شده برای هر خاصیت مکانیکی به مدت ۲ هفته در شرایط رطوبت نسبی ۶۵٪ و دمای ۲۵ درجه سلسیوس مشروط‌سازی شدند. سپس آزمونه‌ای خمش استاتیکی، کشش عمود بر الیاف، فشار عمود و موازی الیاف، برش موازی الیاف و سختی با پیروی از آینه‌نامه D-143 استاندارد ASTM با دستگاه اینسٹرونون ۴۴۸۶ انجام شده‌اند [۱۵].

نتایج و بحث

خمش استاتیکی

انجام آزمون خمش استاتیکی روی آزمونه‌های تیمار شده به منظور ارزیابی مدول کشسانی (MOE) و مدول

اشبع شده با رزین FA، گسترش یافته‌اند [۱۳]. قالب‌های ریخته‌گری فلز و چرخ‌های آسیاب هنوز هم جزء کاربردهای تجاری اصلی برای فورفوریل الكل به شمار می‌آیند.

چوب فورفوریل‌دار در ساخت سازه‌های چوبی، اسکله‌های چوبی، پل‌ها و در مبلمان پارک‌های شهری به عنوان جزئی از سازه‌های چوبی استفاده می‌شود، با توجه به اینکه تحقیقات انجام شده در سطح جهانی به بررسی ویژگی‌های فیزیکی مانند پایداری ابعادی این فراورده چوبی پرداخته و تاکنون تحقیقات جامعی بر روی ویژگی‌های مکانیکی این محصول تجاری شده در سطح جهانی انجام نگرفته است، این تحقیق به بررسی ویژگی‌های مکانیکی چوب پلیمر راش- فورفوریل الكل پرداخته و ویژگی‌های مکانیکی این چند سازه را در سطوح مختلف (میزان کم، متوسط و به نسبت زیاد فورفوریل الكل) ارزیابی کرده است.

مواد و روش‌ها

عملیات فورفوریلاسیون چوب راش بر پایه روش Thygesen و همکاران (۲۰۱۰) با اندکی تغییرات مانند تغییر در ابعاد، گونه چوبی، درصد مصرف کاتالیزور و دمای خشک کردن چوب راش پیش از آغاز تیمار به خاطر حساسیت بالاتر این گونه چوبی در سه مرحله اشباع، پخت و پخت تکمیلی انجام شده است [۱۶].

فورفوریل الكل ۹۸٪ ساخت شرکت مرک (Merck) برای فورفوریلاسیون و میزان ۱۱/۵٪ اسید سیتریک (بر پایه وزن فورفوریل الكل) به عنوان کاتالیزور مورد استفاده قرار گرفته است.

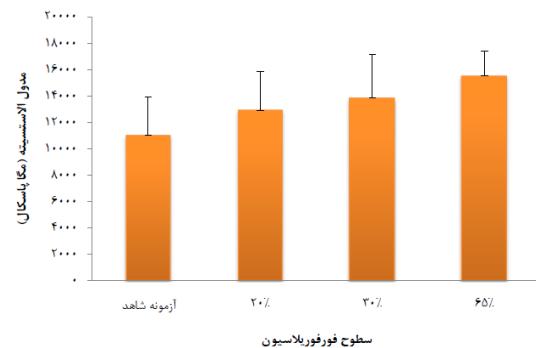
اشباع: آزمونه‌ها مکانیکی با پیروی از آینه‌نامه D-143 استاندارد ASTM در سیلندر اشباع ۳۰ لیتری در خلاء (۰/۳ بار) به مدت ۴۵ دقیقه قرار گرفت [۱۵]. سپس مایع به درون سیلندر وارد و فشار ۶ بار به مدت ۲ ساعت اعمال شد. پس از خارج کردن آزمونه‌ها از سیلندر، مایع اضافی از آزمونه‌ها زدوده شده برای حذف اتانول موجود در چوب پیش از پلیمریزاسیون، آزمونه‌ها به مدت ۲ ساعت در دمای محیط و ۲ ساعت در درون آون با دمای ۴۰ درجه سلسیوس قرار داده شد. سپس آزمونه‌ها در درون فویل آلومینیومی پیچیده شدند و عملیات پخت به مدت ۱۶

افزایش در آزمونه‌هایی با سطح بالای فورفوریل‌اسیون به تقریب ۵۰ درصد بیشتر از آزمونه‌های شاهد بوده است و با کاهش میزان درصد پلیمر فوران تا حد کم در حفره و جدار سلولی، افزایش میزان MOR به ۲۳٪ رسیده بود (شکل ۲).

به طور متعارف تغییر در ویژگی‌های چوب متناسب با سطح تیمار اعمال شده است. اصلاح شیمیایی کم، ویژگی‌های چوب را فقط اندازی متاثر خواهد ساخت در حالی که درجه‌های تیمار زیاد اثرگذاری‌های بیشتری خواهد داشت. به طور کلی درجه‌های تیمار متناسب با مصرف مورد نظر و هزینه‌های ساخت تعیین می‌شود. بر پایه تحقیقات به عمل آمده در درجه‌های بالای فورفوریل‌اسیون (حفظ بالای PFA) دامنه تغییرات گسترده‌ای از ویژگی‌های شامل افزایش فوق العاده سختی، پایداری استثنایی در برابر پوسیدگی میکروبی و حمله حشرات، پایداری زیاد در برابر تخریب شیمیایی، افزایش MOR و پایداری ابعادی زیاد قابل انتظار است. در مقادیر کمتر ثبیت منومر در چوب درصد بهبود ویژگی‌های در چوب تا اندازه‌ای کمتر رخ می‌دهد [۱۰، ۱۱ و ۱۶].

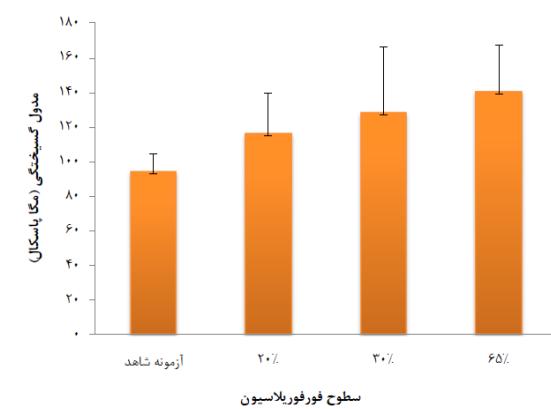
نتایج متفاوتی درباره آزمون خمس استاتیکی در منابع مختلف عنوان شده است. برخی از محققان بیان کرده اند که MOE تغییرات معنی‌داری در اثر استفاده از فورفوریل‌اسیون پیدا نمی‌کند و MOR اندازی افزایش می‌یابد و در برخی موارد نیز از افزایش قابل ملاحظه مقاومت خمی سخن به میان آمده است. برخی از محققان مانند Langwig و همکاران (۱۹۶۹) علت کم شدن این مقادیر در برخی از موارد را مربوط به وابسته بودن این ویژگی‌ها به گونه‌چوب و چگالی چوب می‌دانند که باعث ضعف اتصال چوب و پلیمر شده و در نتیجه آن مقاومت خمی افزایش چندانی نخواهد داشت. مشاهده‌های Langwig و همکاران (۱۹۶۹) نشان داد که در آزمونه شاهد شکستگی‌های فشاری در تنش کم رخ داده و با وجود اینکه میزان تنش کششی در قسمت پایین بیشتر از آزمونه‌های فورفوریل‌دار است، نمی‌تواند این شکست را جبران نماید. در نمونه‌های چوب پلیمر قسمت تحت فشار، تنش زیادی را تحمل کرده ولی مقاومت تحت کشش کاهش می‌یابد. اما افزایش تنش فشاری در قسمت بالای

گسیختگی^۱ (MOR) آن‌ها و رصد کردن روند تغییر این دو شاخص بر حسب فورفوریل‌اسیون به کار گرفته شده، صورت گرفته است.

شکل ۱- تأثیر سطوح مختلف فورفوریل‌اسیون بر مدول الاستسیته (MOE)

بر پایه مشاهده‌ها به دست آمده آزمونه‌ها با میزان فورفوریل‌اسیون بالا بیشترین میزان MOE را داشته‌اند. افزایش MOE در این آزمونه‌ها نسبت به شاهد ۴۱٪ محاسبه شده است. افزایش میزان مدول الاستسیته در سطوح متوسط و کم فورفوریل‌اسیون به ترتیب ۲۵ و ۱۷ درصد به دست آمده است (شکل ۱).

شکل ۲- تأثیر سطوح مختلف فورفوریل‌اسیون بر مدول گسیختگی (MOR)

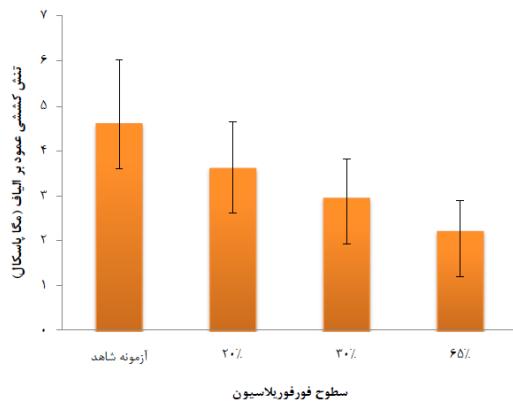
با پلیمریزاسیون مونومر فورفوریل الكل در حفره و در منفذ جدار سلول چوب میزان مدول گسیختگی چوب نیز در آزمونه‌های تیمار شده افزایش پیدا کرده بود. این

^۱ - Modulus of Rapture

میزان پلیمر فورانی به دنبال افزایش میزان فورفوریلاسیون و در نتیجه ایجاد اتصالات عرضی بیشتر در طی فرآیند پخت باید موجب بهبود مقاومت برش موازی الیاف در آزمونهای شده باشد [۲۱-۲۳].

کشش عمود بر الیاف

نتایج آزمون کشش عمود بر الیاف آزمونهای فورفوریل دار شده نشان داد که با فورفوریلاسیون و با افزایش سطح آن میزان این مقاومت کمتر می‌شود. آزمونهای فورفوریل دار شده در سطوح بهنستت زیاد، متوسط و کم در مقایسه با آزمونه شاهد، به ترتیب کاهش ۵۰، ۳۶ و ۲۱ درصدی را نشان دادند (شکل ۴).

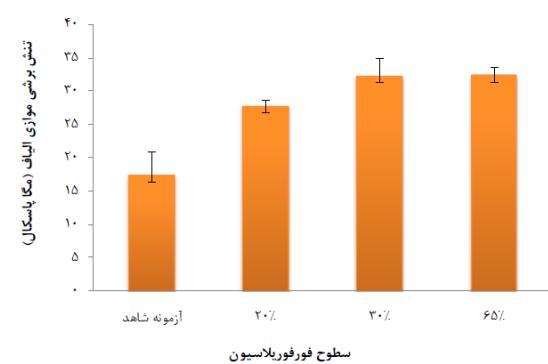
شکل ۴- تأثیر سطوح مختلف فورفوریلاسیون بر میزان تنش کشش عمود بر الیاف

بررسی‌های میکروسکوپی و ماکروسکوپی واکشیدگی چوب راش توسط Buchelt و همکاران (۲۰۱۲) پس از اشباع با فورفوریل الکل نشان داد که تشکیل زنجیرهای پلیمری در ساختمان سلولی چوب باعث واکشیدگی چوب و دیواره سلولی در ابعاد میکروسکوپی و ماکروسکوپی می‌شود [۲۴]. با تثبیت پلیمرهای تشکیل شده در دیواره سلولی واکشیدگی پایدار یا حجیم شدن دیواره سلولی با جایگزینی آن در برخی از محلهای جذب رطوبت بهدست می‌آیند [۱۰]. احتمال دارد در مرحله این واکشیدگی و حجیم شدن دیواره سلولی به خاطر رشد برخی از ریزترکهای موجود در دیواره سلولی و وارد آمدن فشار بیشتر به جدار بین سلولی در اثر واکشیدگی الیاف، امکان اتفاق ناپیوستگی میکروسکوپی بین الیاف، کاهش ظرفیت تحمل تنش کشش عمود بر الیاف فراهم شده است.

نمونه موجب افزایش درصد ضربه گسیختگی چوب - پلیمر در مقایسه با شاهد می‌شود [۱۷ و ۱۸]. از نظر Schneider و همکاران (۱۹۶۸) و Schneider و همکاران (۱۹۹۰)، شکست در آزمونهای تحت خشم استاتیکی در آغاز در قسمت کششی رخ می‌دهد ولی هیچ مدرکی دال بر شکست ناگهانی یا گسیختگی در آزمونهای چند سازه چوب پلیمر وجود ندارد. حضور پلیمر در چوب باعث سفتی نسبی جداره نازک سلولی شده و می‌تواند از کمانش آن تحت بار فشاری جلوگیری کند این موارد باعث افزایش نسبی مقاومت خمشی استاتیکی در چوب پلیمر می‌شود [۱۹ و ۲۰].

برش موازی الیاف

یکی از ضعفهای محدود کننده چوب برای ساخت سازهای چوبی ظرفیت تحمل کم آن در تحمل تنش برشی موازی الیاف و کشش عمود بر الیاف است. آزمونهای انجام شده بر روی آزمونهای فورفوریل دار شده نشان داد که با فورفوریلاسیون مقاومت برشی نمونه‌ها بیش از ۸۰٪ افزایش می‌یابد. شبیه تغییرات تنش برشی در نمونه‌هایی با سطح فورفوریلاسیون کم نسبت به شاهد زیادتر بوده و با بالا رفتن سطح تیمار، سرعت تغییر در میزان مقاومت کمتر مشاهده می‌شود (شکل ۳).

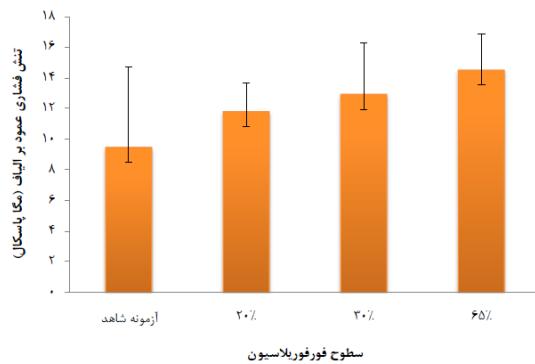
شکل ۳- تأثیر سطوح مختلف فورفوریلاسیون بر میزان تنش برشی

در شبکه چوب و پلیمر اتصال درونی و نیز ارتباط با رشته‌های سلولی بوجود می‌آید و مجموعاً سیستم دو فاز مرکب حاصل می‌شود. همان طوری که انتظار می‌رود، ترکیب حاصل خاصیت چوب و هم خاصیت پلیمر را دارد. اغلب مقاومت و سفتی این ترکیب بهتر می‌شود. افزایش

دیواره و حفره سلولی خاصیت جذب و دفع رطوبت را توسط جداره سلول‌ها کاهش می‌دهد و میزان رطوبت تعادل متغّرتو در آن‌ها به وجود آمده و مقادیر مقاومت تا حدی تحت تأثیر میزان رطوبت تعادل آزمونه‌ها قرار خواهد گرفت، از سویی، پلیمریزاسیون منومر در حفره و دیواره سلولی باعث بوجود آمدن انتکای جانبی برای جدار سلولی شده و پلیمر کمانش الیاف را به تنش فشاری بالاتر ارتقای داده است و در نتیجه باعث افزایش مقاومت فشاری موازی الیاف شده است [۲۵، ۱۹-۲۶].

فشار عمود بر الیاف

نتایج آزمون فشار عمود بر الیاف نشان داد که با زیادتر شدن سطح فورفوریل‌اسیون میزان مقاومت بین ۲۴ تا ۵۳ درصد نسبت به آزمونه‌های شاهد افزایش پیدا می‌کند (شکل ۷).

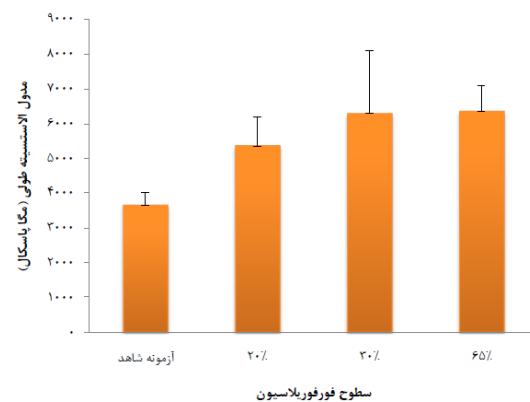
شکل ۷- تأثیر سطوح مختلف فورفوریل‌اسیون بر میزان تنش فشار عمود بر الیاف

سختی

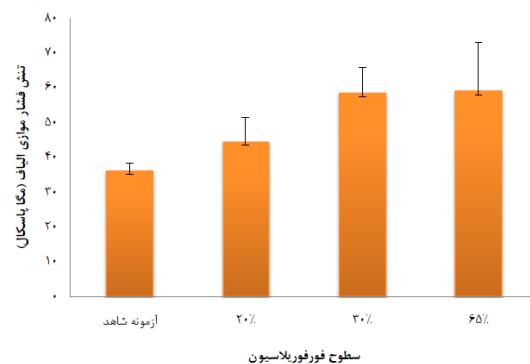
غیر از آزمایش‌های کشش، فشار، برش موازی الیاف و خمش استاتیکی، آزمایش‌های دیگری هم برای ارزیابی ویژگی‌های مکانیکی ابداع شده‌اند که آزمایش سختی از آن جمله است. مقادیری که برای سختی با آزمایش به دست می‌آید، در طراحی کاربرد مستقیم ندارد اما برای مقایسه سودمند است. سختی برای ارزیابی گونه‌ها و فراورده‌ها در کاربردهای پارکت و مبل مهم می‌باشد [۲۱]. نتایج آزمون سختی نشان داد که مقادیر سختی شعاعی به میزان قابل ملاحظه‌ای با فورفوریل‌اسیون افزایش می‌یابد و در سطوح متوسط و بالای فورفوریل‌اسیون میزان

فشار موازی الیاف

نتایج آزمون فشار موازی الیاف نشان داد که با فورفوریل‌اسیون و افزایش سطح آن در حد متوسط میزان این مقاومت و به پیروی آن مدول الاستسیته طولی از سطح متوسط به بالا افزایش قابل ملاحظه‌ای به ترتیب ۶۱ و ۷۲ درصد را نشان می‌دهد (شکل‌های ۵ و ۶).

شکل ۵- تأثیر سطوح مختلف فورفوریل‌اسیون بر مدول الاستسیته طولی

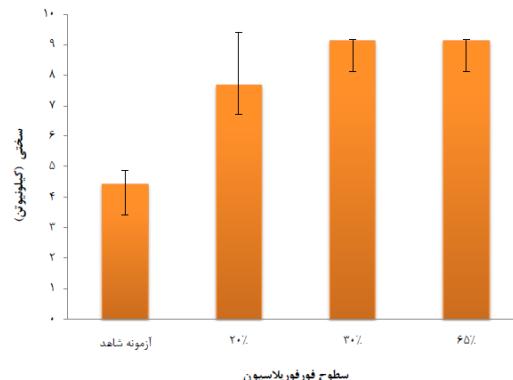

شکل ۶- تأثیر سطوح مختلف فورفوریل‌اسیون بر میزان تنش فشار موازی الیاف

Esteves و همکاران (۲۰۱۰) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که با پلیمریزاسیون فورفوریل الكل در چوب کاج در رطوبت‌های نسبی مختلف میزان رطوبت تعادل نمونه‌های فورفوریل دار شده نسبت به نمونه‌های شاهد نزدیک به ۷۵٪ کاهش می‌یابد [۱]. در چوب پلیمر فورفوریل الكل افزایش میزان مقاومت فشاری موازی الیاف با فورفوریل‌اسیون می‌تواند به دلیل در این چوب پلیمرخ داده باشد، پلیمریزاسیون فورفوریل الكل در

با افروده شدن ماده جدیدی به ساختار چوب حجم ماده سلولی افزایش می‌یابد. علاوه بر سخت و کشیده شدن دیواره سلولی در اثر پلیمریزاسیون، با توجه به اینکه مقاومت و سختی محصول نهایی ترکیبی از ویژگی‌های هر یک از اجزای تشکیل دهنده آن است، سختی و مقاومت فشاری عمود بر الیاف محصول نهایی افزایش می‌یابد [۲۴]. جهت سادگی مقایسه و ارزیابی بهتر از اثرگذاری‌های تیمار، مجموعه تغییرات دیده شده در ویژگی‌های مکانیکی آزمونهای فورفوریل دار شده نسبت به آزمونه شاهد به طور خلاصه در جدول ۱ ارائه شده‌اند.

افزایش آن نسبت به آزمونه‌های شاهد حتی تا ۱۰۶٪ نیز می‌رسد (شکل ۸).

شکل ۸- تأثیر سطوح مختلف فورفوریل‌پلیاسیون بر سختی

جدول ۱- درصد تغییر ویژگی‌های مکانیکی مختلف در ۳ سطح فورفوریل‌پلیاسیون، نسبت به آزمونه شاهد

نسبتاً زیاد	سطح فورفوریل‌پلیاسیون			نوع آزمون
	متوسط	کم	شاهد	
تغییر (%)	تغییر (%)	تغییر (%)		
۶۲/۳۹	۵۹/۱۹	۶۱/۴۳	۵۸/۸۴	تنش لهیدگی (MPa) فشار موادی الیاف
۷۳/۸۸	۶۳۷۴/۷۵	۷۲/۱۱	۶۳۱۰/۱۷	مدول الاستیستیته (MPa)
۴۱/۰۱	۱۵۵۷۵	۲۵/۸۱	۱۲۸۹۶	(MPa) MOE
۴۹/۰۸	۱۴۰/۴۵	۳۶/۲۸	۱۲۸/۳۹	خمش استاتیکی (MPa) MOR
-۵۱/۷۳	۲/۲۳	-۳۶/۱۵	۲/۹۵	کشش عمود بر الیاف (MPa)
۵۳/۰۵	۱۴/۵۴	۳۶/۴۲	۱۲/۹۶	فشار عمود بر الیاف (MPa)
۸۶/۰۶	۳۲/۴۳	۸۵/۷۷	۳۲/۳۸	برش موادی الیاف (MPa)
۱۰۶/۲۵	۹/۱۵	۱۰۵/۷۷	۹/۱۳	سختی (KN)

مقاومتها همچنان ادامه می‌یابد ولی در بیشتر

موارد شبیه آن کمتر می‌شود.

- کاربرد اعضای چوبی فورفوریل دار شده در ساخت سازه‌های چوبی تحت بارهای فشاری و خمشی بسیار سودمند خواهد بود.
- کاربرد محاطانه از اعضای فورفوریل دار شده تحت بار کششی و برشی با وجود تقویت شدن چوب در برش موادی الیاف پیشنهاد می‌شود.
- کاربرد چوب فورفوریل دار شده در ساخت فراوده‌هایی مانند کفپوش‌ها که به سختی بالای نیاز دارند ضروری به نظر می‌رسد.
- پیشنهاد می‌شود تاثیر شکل هندسی اعضا و

نتیجه‌گیری

نتایج به دست آمده در این تحقیق به قرار زیر بودند:

- با افزایش سطح فورفوریل‌پلیاسیون مقاومت خمشی استاتیکی آزمونهای افزایش و مقاومت کشش عمود بر الیاف کاهش می‌یابد.
- مقادیر مقاومت فشاری و برش موادی الیاف در آزمونهای فورفوریل دار شده، نسبت به آزمونهای شاهد افزایش نشان دادند.
- سختی به وجود آمده در سطح شعاعی چوب پلیمر نسبت به آزمونهای شاهد افزایش زیادی داشت.
- با زیاد شدن سطح فورفوریل‌پلیاسیون روند افزایشی

اعضای چوبی که به طور همزمان تحت بارهای کششی و فشاری قرار می‌گیرند، کاهش خواهد یافت.

اتصال‌ها در سازه‌های چوبی ساخته شده با چوب پلیمر راش-فورفوریل الكل بررسی شود. احتمال دارد تاثیر منفی فورفوریلاسیون (کاهش مقاومت به کشش عمود بر الیاف) در صورت استفاده از

مراجع

- [1] Esteves, B., Nunes, L. and Pereira, H., 2011. Properties of furfurylated wood (*Pinus pinaster*), European Journal Wood Product, 69:521–525
- [2] Goldstein, I.S., 1955. The impregnation of wood to impart resistance to alkali and acid, Forest product journal, 5(4):265–267.
- [3] Goldstein, I.S., 1960. Impregnation solutions and methods. Patent GB846680.
- [4] Goldstein, I.S. and Dreher, W.A., 1960. Stable furfuryl alcohol impregnating solution, Industrial & Engineering Chemistry Research, 52(1): 57–58.
- [5] Anaya, M., Alvarez, A., Novoa, J., Gonzalez, M. and Mora, M., 1984. Modification of wood with furfuryl alcohol. Revista sobre los Derivados de la Cana de Azucar, 18(1): 49–53.
- [6] Anaya, M., 1987. Impregnation procedure based on furfuryl alcohol monomer into wood and other materials, Cuban patent CU21453
- [7] Schneider, M.H., 1995. New cell wall and cell lumen wood polymer composites, Journal Wood Science Technology, 29:135–158
- [8] Westin, M., 1995. Development and evaluation of new alternative wood preservation treatments. Mid-term status report to the Swedish Council for Forestry and Agricultural Research (SJFR). (In Swedish with English summary).
- [9] Westin, M., Ohlsson, B., Simonson, R. and Nilsson, T., 1996. In Proceedings of the 212th ACS. National Meeting, Orlando, FL, USA, August 25–29.
- [10] Lande, S., Westin, M. and Schneider, M., 2004. Properties of furfurylated wood, Scandinavian Journal of Forest Research 19(5):22–30.
- [11] Epmeier, H., Johansson, M., Kliger, R. and Westin, M., 2007. Bending creep performance of modified timber, Holz als Roh-und Werkstoff, 65:343–351.
- [12] Lande, S., Riel, S., Hoibo, O.A. and Schneider, MH., 2010. Development of chemometric models based on near infrared spectroscopy and thermogravimetric analysis for predicting the treatment level of furfurylated Scots pine, Wood Science and Technology, 44:189–203.
- [13] Dunlop, A.P. and Peters, F.N., 1953. Miscellaneous solvent uses, The Furans, Reinhold Publishing Corp. New York, NY. Pp 764-773
- [14] Thygesen, L.G., Barsberg, S. and Venas, TM., 2010. The fluorescence characteristics of furfurylated wood studied by fluorescence spectroscopy and confocal laser scanning microscopy, Wood Science and Technology, 44:51–65
- [15] ASTM D 143-94 Standard (1994) Standard test method for small clear specimens of timber. Designation, West Conshohocken, 31p.

- [16] Lande, S., Westin, M. and Schneider, M., 2008. Development of modified wood products based on furan chemistry, *Molecular Crystals and Liquid Crystals*, 484:367-378
- [17] Langwig, J.E., Meyer, J.A. and Davidson, R.W., 1968. Influence of polymer impregnation on mechanical properties of bass-wood, *Forest Product Journal*, 18(7):33-36.
- [18] Langwig, J.E., Meyer, J.A. and Davidson, R.W., 1969. New monomers used in making wood – plastic, *Forest Product Journal*, 19(10):57-61.
- [19] Schneider, M.H., Phillips, J.G., Tingley, D.A. and Brebner, K.I., 1990. Mechanical properties of polymer-impregnated sugar maple. *Forest Product Journal*, 40 (1), 37–41.
- [20] Siau, J.F., Davidson, R.W., Meyer, J.A., Skaar, C., 1968. A geometrical model for wood– polymer composites. *Wood Science*, 1(2), 116–128.
- [21] Ebrahimi G, 1998. Mechanics of wood and wood composites, 2nd ed. Tehran university publication, Tehran, Iran, 686p.
- [22] Pranger, L. and Tannenbaum R., 2008. Biobased nanocomposites prepared by in situ polymerization of furfuryl alcohol with cellulose whiskers or montmorillonite clay, *Macromolecules*, 41 (22): 8682-8687.
- [23] Gonzalez, R., Figueroa, J.M. and Gonzalez, H., 2002. Furfuryl alcohol polymerization by iodine methylene chloride, *European Polymer Journal*, 38:287-297.
- [24] Buchelt, B., Dietrich, T. and Wagenführ, A., 2012. Macroscopic and microscopic monitoring of swelling of beech wood after impregnation with furfuryl alcohol, *European Journal Wood Product*, 70 (6):865-869.
- [25] Brebner, K.I., Schneider, M.H. and St-Pierre, L.E., 1985. Flexural strength of polymer- impregnated eastern white pine, *Forest Product Journal*, 35(2):22-27.
- [26] Neyestani, F. 1987. Effect of several improvement approaches on the Iranian domestic wood species for utilization in loom industry, M.Sc. Thesis, department of wood science and technology, Tehran University, 88 p.
- [27] Ebrahimi G, 1998. Mechanical strengths of wood and its element and analysis of wood- based composites panel warping, first ed. Tehran university publication, Tehran, Iran, 380p.

Mechanical properties of Beech -Furfuryl alcohol wood polymer

Abstract

In this study, mechanical properties of wood polymer (beech-furfuryl alcohol) were investigated. In this regard, the properties of specimens with three different values of furfurylation (20%, 30% and 65%) in comparison with control specimens were evaluated. The furfurylation was carried out with impregnation of specimens with full-cell method followed by polymerization of furfuryl alcohol monomer with heat catalyst. Static bending, tension perpendicular to the grain, compression parallel and perpendicular to the grain, shear parallel to the grain and hardness of specimens were determined according to ASTM D-143. Results have shown that with increasing furfurylation, static bending strength increases and tension perpendicular to the grain decreases. In addition, the compression perpendicular to the grain and shear parallel to the grain in specimens with high furfurylation value increases in comparison with control specimens. The radial hardness of the wood polymer specimens in comparison with control specimens increases greatly and ascendant trend of specimen's hardness was observed being increasing with furfurylation value.

Key word: Furfurylation, Static bending, Shear parallel to the grain, Compression parallel and perpendicular to the grain

H. Abdolzadeh^{1*}

G. Ebrahimi²

M. Layeghi³

M. Ghassemieh⁴

S. A. Mirshokrai⁵

¹PhD student, ²Profossor, ³Assistant Professor, Wood science & Technology Department, Natural Resources Faculty, University of Tehran, Karaj, Iran

⁴Associate Profossor, Civil Engineering Faculty, College of Engineering, University of Tehran, Tehran, Iran

⁵Professor, Department of chemistry Payame Noor Univresity, Tehran

Corresponding author:
h_abdolzadeh@ut.ac.ir

Received: 2013.03.06

Accepted: 2013.06.08